

Cuba i la niciesa del que resulta ximple

Divendres 29 de març es va celebrar 'Cuba va!', una festa musical coral que s'editarà en disc | El paper de les cançons de la revolució cubana a la cultura mundial va lluir en el marc del BarnaSants

Participants al concert col·lectiu | Juan Miguel Morales

Vivim uns temps en què es diuen moltes bestieses i es fan molts disbarats. Però tots sabem que malauradament no han estat ni seran els únics. Al mateix temps, i per sort, també sabem que hi ha persones que han lluitat i lluiten per millorar les condicions de la gent en aquest món. I la música n'és un esperó. Les cançons que es canten al festival de Cançó BarnaSants al llarg de les seves més de dues dècades d'història volen ser part de la banda sonora d'aquelles propostes transformadores, històriques i actuals. Tal com ho va ser, en el seu moment, la Revolució cubana.

Precisament amb motiu del seixantè aniversari d'aquesta revolta cultural a l'illa de les Grans Antilles, divendres es van reunir en un concert col·lectiu únic, artistes catalans de diversos estils i procedències, perquè n'hi havia més d'un i d'una que senten Catalunya com a casa, tot i haver nascut lluny, com els no cubans que van sentir aquella revolució com a repte de progrés per tot el planeta. Divendres vam escoltar gèneres musicals diversos, des de Cançó pròpiament dita, com la de **Joan Isaac** i **Sílvia Comes**, fins a la salsa de **Manel Joseph**, el pop d'autor de **Dani Flaco** o el de l'italià **Olden**, la cançó amb aires folk de **Rusó Sala** i de la colombiana **Marta Gómez** fins a una jazzwoman com **Laura Simó**, un rocker com Joan Reig (**Els Pets**) -que va substituir i recrear brillantment una cançó de **Pi de la Serra**, "Cuba 75"- o també un director del festival, Pere Camps, que va recitar el text programàtic (<http://barnasants.com/esdeveniments/cuba-va/>) de l'encontre

musical que donava motius per cantar a Cuba.

El fet és que no va haver-hi més discursos ni proclames que la inicial de Camps i la narrativa genuïna que, de per si, oferien les cançons mateixes. Sí que n'hi havia algunes de més pamfletàries, però la majoria de la tria estava formada per cançons d'una poesia intemporal que perviu. En tot cas, totes amb les seves llums i ombres, encara reflecteixen els canvis de mentalitat que van aconseguir produir a més d'un activista compromès, artistes i gent pel canvi d'arreu.

El recital es va obrir i tancar amb cançons del cantor de la revolució **Carlos Puebla**, "Y en eso llegó Fidel" per **Dani Flaco**, i l'emblemàtica, coral i corejada pel públic "Hasta siempre Comandante", himne dedicat al Che Guevara. De **Puebla** també es va cantar "Son de la alfabetización", cançó que, com havia explicat Pere Camps a la roda de premsa prèvia, deixava palès que si alguna cosa va prioritzar la revolució cubana, a més de la seva dignitat com a poble, va ser la cultura lligada a l'educació.

Va amanir la vetllada la salsa antillana no només **Manel Joseph**, sinó també de la del bateria i percussionista cubà Bárbaro Torres, el tres cubà (guitarra de tres cordes dobles) d'Albert Casanova i la trompeta immensa de Roberto Echevarría. Tots dirigits pel pianista **Antoni Olaf Sabater**, músic que va signar la majoria d'arranjaments de la nit (i qui va recordar en roda de premsa la fal·lera amb què el poble cubà estimava el gitano del bolero, que havia acompanyat a l'illa dues vegades, l'enyorat **Moncho**).

Joan Isaac en primer pla i el trompetista Roberto Echevarría | Juan Miguel Morales

El director artístic de la nit, **Joan Isaac**, a la roda de premsa ja havia recordat com la *trova* cubana va ser una de les branques importants de la cançó d'autor a escala mundial (juntament amb els corrents francès, italià i anglosaxó). Un dels seus noms més importants va ser i és **Silvio Rodríguez**. Qui va trencar el gel a l'hora de fer que la seva poesia brillés va ser **Rusó Sala**

interpretant de manera fascinant només a veu i guitarra la "Canción del elegido". Més endavant, **Marta Gómez** interpretaria "El necio", aquella cançó que ens recorda que cal saber trobar a quina banda es troba la niciesa, davant el voltor capitalista: *'Dicen que me arrastrarán por sobre rocas. Cuando la revolución se venga abajo. Que machacarán mis manos y mi boca. Que me arrancarán los ojos y el badajo. Será que la necesidad parió conmigo. La necesidad de lo que hoy resulta necio. La necesidad de asumir al enemigo. La necesidad de vivir sin tener precio'*.

I totes les cançons cantades divendres al Teatre Joventut de l'Hospitalet seguien aquesta consigna, la d'estar signades per autors que no han tingut preu per la gran amortització que han tingut com a fet cultural. **Gómez** va cantar també "No vivo en una sociedad perfecta" de **Pablo Milanés**; **Sílvia Comes** va cantar com ho havia fet a Cuba diverses vegades quan era viu l'autor, "Créeme" de **Vicente Feliu**. Sublim va ser l'execució de **Laura Simó** a la veu i brutal va ser la connexió amb el piano de **Sabater** per cantar "Habanera" amb text del poeta Mario Benedetti i música de **Joan Manuel Serrat** per cantar a la ciutat de l'Havana, com també ho va fer abans **Joan Isaac** amb la pròpia "Havanna Dreami'n".

Al recital es van sentir cançons cantades en català, castellà i també en italià. Perquè **Olden** va fer acte de presència per entomar "Anch'io ti recorderò", de **Sergio Endrigo**, la cançó que parla del Che Guevara i també "Cohiba", de **Daniele Silvestri**, que l'interpret **Olden** havia explicat en roda de premsa que cantava (com les generacions més joves) en les seves primeres manifestacions del primer de maig a Itàlia.

La cançó d'agraïment "Cabalgando con Fidel", una humanitat de l'altre *comandante* que van corejar **Joan Isaac**, **Sílvia Comes** i **Manel Joseph**, per deixar pas a la recta final inaugurada amb "Petita serenata diürna", que van atacar **Comes** i **Isaac**, ja inclosa a l'immens treball recent, *Cita amb àngels. Tribut a Silvio Rodríguez* (<http://www.enderrock.cat/noticia/18679/tribut/amb/cancons/ensenyen/volar>) (Picap), també presentat amb èxit al BarnaSants 2019.

La importància del recital de divendres també passa perquè esdevindrà el quart volum de la col·lecció de discos en directe BarnaSants, després dels tres dedicats als recitals *Les cançons violeta* de **Les Kol·lontai**, el concert col·lectiu de les cançons de la revolta del 68 o el de l'homenatge a **Ramon Muntaner** (els dos primers com a discos ja a la venda i aquest tercer, a punt d'aparèixer, com a gravació en viu del 2018). Llarga vida, doncs, a aquesta cultura amb sentit social i sensibilitat poètica.

Fi del concert amb direcció musical del pianista Antoni Olaf Sabater | J. M. Morales